

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
x
REDACCIÓ
CARRÉ NOU DE S. FRANCESC
núm. 27, pis 2.^{or}
BARCELONA.

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.
FORA DE BARCELONA
cada trimestre
ESPANYA, 8 rals.
CUBA Y PUERTO RICO, 16.
ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

JOCHS FLORALS.

Diuen que, com los anys anteriors, va celebrarse la festa dels Jochs Florals.

Lo adornos eran si fá no fá los mateixos que 'ls altres anys, encare que molts no 'u semblaven.

La concurrència era numerosa com sempre, ab la particularitat de que la majoria de las caras cad' any s' hi veuen.

La música de ca la Ciutat, com sempre desafinada, va tocar la marxa del rey D. Joan, que á horas d' are ja hauria de ser fora temps ha, perque ja tothom la sab de memoria.

L' únich que aquest any no hi era y 'ls altres anys hi figuraba es aquella comisió numerosa de senyors de ca la Ciutat. Unicament lo Sr. Fontrodona, acurcat en un recó del palco de la Presidencia s' ho mirava, sense ensenyar las calsas.

Algú supusava que 'ls Srs. del Ajuntament no van anarhi, per alló de l' any passat, y perque regidor escaldat ab aygua tebia 'n té prou.

Algú altre explicava aquesta ausencia per un altre estil.—Al teatro Principal s' encendrà 'l gás y 'l fluit aquest ataca 'ls nervis al Ajuntament.

¿Qui tenia rahó?
Ja 'ns ho explicarà 'l Sr. Fontrodona en la sessió próxima.

Comensada la festa, sense discurs del governador, perque també D. Perfecte va fer campana, va obrir la sessió 'l Sr. Serraclarà.

—¿Que va dir?
—En quin compromís me posarian si havia de repetirlos lo que va dir lo Sr. Serraclarà!

—¿Es á dir que?...
—No, senyors; no 's pensin res de mal: l' antich propagandista va parlar no més que pels que tenia al costat; mes lo qu' es jo, no vaig sentirlo.

Lo secretari Sr. Vilanova va ser molt manyach ab las nenas y 'l públich va aplaudir-lo, va donar compte de quatre catalanistas morts durant l' any y del judici de las composicions premiadas.

Va obrirse 'l primer plech y va ser cridat aquell poeta qu' en lo teatro 's diu Serafi Pitarrá y en los Jochs Florals Frederich Soler. Oferi la flor natural á la agraciada senyoreta Gasset, filla del empresari del teatro Romea, y l' actor Sr. Goula, llegí la poesia distingida.

Se titula «La Gallinaire» y podria titularse «La Mauditaine», «La Fiquetaire» ó qualsevol altre cosa, ab sols canviarli 'l cistell de gallinas ab un cistell de maduixas ó de figas. Es una noya ben parescuda, y encare que calsa espardeyas té molts admiradors que l' hi fan l' aleta. Ella no está per caborias, retxassa diners, benestar, promesas de color de rosa... y tot per qui? Per un home modest, senzill, que encare nol' ha trobat; pero que ja sortirà algun dia. Tal es lo fondo de la composició, escrita ab una forma bastant agradable; pero ab franquesa, per una flor natural, lo test es mas-

sa xich. D' aixó no 'n té la culpa l' autor, sino 'l Consistori.

Lo primer accessit «L' Adéu del soldat» es una d' aquellas poesias que no resol cap problema, ni com mou cap fibra del sentiment. Es fluixa.

«Montgrony» del Sr. Franquesa tingué l' englantina. Vaig ferme'n poch cárrech ab una simple audició. Me semblá qu' estava molt ben versificada; pero d' alguns trossos vaig coneixe 'l mollo.

PRIMER ACCESSIT: *Lo moli de la sal*. de 'n Soler (Pitarra) té fragments valents, está ben desenvolupada, y las glorias de 'n Manso s' hi troban descritas á grans rasgos. Pero tinch un dupte ¿Era un moli de sal ó de farina 'l moli de 'n Manso?

VIOLA D' OR Y PLATA: *Lo Temps de 'n Marti y Folguera*. La personificació del temps ab la dalla al coll y 'l rellotje á la mà, va copiarla 'l Sr. Marti de qualsevol cementiri ó decoració de novenari d' ànimas: per lo demés té la poesia estrofas ben arrodonidas y de bona estructura; pero n' hi han massa: la dalla del temps hauria hagut de comensar per segarne alguna.

PRIMER ACCESSIT: *Lo nen mort* del mateix autor y de las mateixas qualitats que l' *Adéu del soldat*.

Ultima composició que va llegirse: *Carrasquets y botiflers*, distingida ab lo premi ofert per l' Ajuntament de Reus. Lo romans del Sr. Ubach, té sabor d' época; comensa molt bé y acaba millor encare; pero entremitj es bastant desigual: bon punyo, bona viroila y 'l bastó plé de nusos. No obstant la pintura de la batalla es feta ab valentia.

Lo Sr. Calvet doná las grácias al públich ab una petita poesia escrita ab facilitat.

Y aixís s' acabá la festa d' enguany.

«Si fou bona ó no fou bona ho diré quan surti 'l tom.»

Quan dich tom vull dir tomo de las poesias premiadas.

Are no més me cal dir que una cosa:

L' afició del públich se sosté, y la proba es l' afany ab que 's buscan las targetas.

¿Com corresponen los poetas catalans á aquesta afició del públich? A nostre entendre no hi corresponen pas massa bé, los uns retrayentse, los altres no fent alguna cosa més de lo que fan.

Y aqui hém de aplaudir la fé y hasta 'l valor dels senyors Ubach y Vinyeta y Frederich Soler, que tot y sent mestres no 's desdenyen d' escriure y pendre part en lo certámen. Los fadrins s' acaban ó gandulejan, los mestres aumentan, d' aprenents no 'n surten gayres, aixís es que perque lo jardí del renaixement tregui florida, es ja necessari que tots los poetas y 'ls mestres primer que 'ls altres, despenjin la lira.

Ó sino correm lo perill de que 'ls Jochs Florals aviat no arribin á la talla, y la institució fassa la vida dels presseguers: uns quants anys de fruit y la mort.

P. DEL O.

DIVERSIÓ GRATIS.

De fixo que á més de quatre lectors los hi escapa la rialleta al veure que tracto de proporcionashi diversió gratis. ¿Es aixó possible en un pais en que tot costa un ull de la cara y que ni 's pot fé un badall de gana sense pagar? Confesso que á primera vista sembla difícil divertir á la gent, ab lo mal humor que ara corra, y molt més difícil divertirla gratis; pero aixís com ab molta paciència 's guanya 'l cel, ab un xiquet solzament que 'n tinguin, me veig ab cor de quedar devant de vostés com un home.

Lo que ara 'ls vaig á contar succehia á mitjos del istiu passat. Era un vespre apacible, tranquil, seré carregat de bonas intencions; una nit d' aquellas que pé 'l seu posat manso sembla que no hagi trencat cap plat ni cap olla. Jo tampoch n' havia trencat cap y per xó m' estava tant seré, tranquil y apacible com la nit, sentat en un pedris de la Plassa Real, com si m' estés á cal sogre, fumant un cigarret y contemplant las espirals del fum que á modo de serpetas anavan perdentse per entre las fullas de una miserable acacia que 'm servia de para-lluna. No sé si 'm devia endormiscar ó que; lo cas es que quan jo tot embalecat y mirant lo esplendor de la esgüehida reyna de la nit, m' estava calculant si á la lluna hi deuenen havé habitans, y plassas y pedrissos, tot de repent, com si despertés d' un somni, lo meu pensament fugint de la lluna baixa del cel, cau á la terra y tornant en mí, m' adono que m' estich á la Plassa Real y que al darrera meu se m' hi havian assentat dos fulanos. Acluco 'ls ulls per pogué obrir millor las orelhas y 'm poso á escoltar. La cosa valia la pena: havia baixat del cel en una ocasió magnífica pera coneixe las miserias de la terra.

—¿Es dir, —deya un d' ells, —que tú no treballas?—
—Ca, ni mica! Tot surt d' ell; ell se cuida de mí y de tot lo meu. Cada vegada que vé á cobrá 'l lloguó del pis, me fá un sermó dihentme que 'm farà treure de casa, que aixó no pot anar, que ja l' hi dech un remat de mesos.... Jo arronso las espatllas, l' hi dich que 'ls temps van mals y que mentres fassi tanta calor no hi ha que pensar en que jo treballi, perque quan vaig al despaig la xafugó 'm fá pujar las sanchs al cap.—
—Y al hivern que l' hi dius?—Al hivern l' hi dich que 'l despaig es molt fret. Ell refunfunya, ó 'u fá veure, jo m' escorro y 'l deixo sol ab ella: quan torno á casa ja 'u trobo tot arreglat. Ell se pensa que jo no 'u sé, y á dir la veritat, ni 'u sé, ni vull saberho.

Tots dos se van posar á riure com uns ximplés. Després parlant del temps, dels banys y de mil cosas tant ó més insignificants, varen passar una bella estona. Jo no havia sentit may uns sers tant felissos y despreocupats. Sobre tot lo del despaig, tenia una manera de raciocinar tant original y diabólica que hauria fet riure á un mort. Era un verdader apóstol de la mandraria.

—Vet' aquí un home, —vaig pensar jo quan van ser fora, —que ha pres la vida en lo verdader sentit positiu y clava caixaladas á la part més tova. Está vist que al mon hi ha gent molt tonta y gent molt sàbia.

Aviat vaig comprendre que també hi ha gent molt grassa al reparar que tres senyores més desarrollades que un cabo de cornetas s'acomodaven al meu mateix pedris. ¡Quin tou de carn cristianal i quina olor de polvos y essencias! Semblava que al meu costat se m'hi havia plantat una perfumeria.

—¡Ah salao, ara si que 'u tinch bè!—pensava jo tot tirantme endarrera pera ensumar millor aquells jardins ambulants, al mateix temps que per veure si m'hi podia reparar a la seva esquena:—¡aixó es un Parque ab camas!

La conversació 'm va fé entendre qu'eran dugas germanas y la *mamay*. ¡Quinas donas més bellugadoras! May estavan quietas: no feyan més que arreglarse 'ls llasos y 'ls plechs de las faldas y obri y tancá 'l vano. Semblava que allí no hi estavan prou bé.

—¡Ay *mamay*,—vá dir una,—¿sabs que aixó es molt dú?

—¡Tan tou que jo 'u trobo! vaig pensar entre mi, mentres la *mamay* feya un badallás que al moment va encomanarse a l'altra noya.

—Y donchs, ¿que voléu fer? respongué la bona senyora; ¿que voléu anar al café?—Si, si; a qualsevol puesto ahont á més de seure bè poguem pendre alguna cosa.—Aném, aném, donchs: molt será que no hi hagi en Paquito, ó l'Ernesto, ó l'Alfonso.

Y se m'alsan com tres fragatas que llargan velas, en busca d'un desesperat que 'ls pagui un sorbeté ó una miseria per l'istil.

Encare no havian donat deu passos, ¡pataplaf! se 'm assenta al estrém del pedris un jove tot tibet y afeytadet, que si no feya tanta olor com aquellas senyoras poch se 'n hi faltava.

—¡Ola, ola! deya entre mi, al veure que 'l pollito mirava y remirava per tots cantons ab uns ulls molt es-perversats; aquest espera alguna cosa, veyám que será de hò.

En efecte, no 's vá teni d'esperar gayre; ja 's coneixia que portava l'hora ben amidada. Per l'istil d'aquells dimonis dels *Pastorets* que surten de trascantó y hasta de sota terra, de cua d'ull veig sense saber com, que al devant del pollo s'hi havia plantat un nou personatge. No era un dimoni ni molt menós; era un àngel, una nena més maca que las pessetas, alta, primeta, flexible com una canya verda y ab uns ulls més lluhents que 'ls fanals del tranvia de Sans.

—Ola, prenda, exclamá 'l jove al veurela; ja 'm pensava que no vindrias. Mira,—anyadi trayentse 'l relloje,—tres quarts de nou.—Es que hém tingut d'acabar un vestit de dol; responia 'l pobre angelet ab una veuheta fina y armoniosa com lo cant del rossinyol.—Bè, ¿que fem ara? ¿que *dallonsas* ó no?—Si, vaja, aném, encare tenim temps; diré a casa qu'hém vetllat fins a las deu.

Y sense fer més compliments, llestos com dos esquirois, giran cua igual que si portessin molta presa, ficantse per una de las mil sortidas que té la plassa.

Francament, aquell *dallonsas* m'havia fet gracia; es cert que la expressió no le ni pel de amorosa, ni poética, ni res d'aixó; pero té un sentit, tant enigmàtic, una aplicació tant extensa, que no vaig poder menós de pensar que ab los cinch quarts d'hora que á aquell parell d'àngels de Deu 'ls quedavan, hi havia temps per fer molta cosa.

Meditant aixó ni m'havia ficsat en que ja tornava á tenir companyia. Eran dos homenots. Van passar un bon ratet sense que 'ls sentis dir ni una paraula, tots serios y plantificats com dos quintos gallegos.—Potser no 's coneixen, pensava jo; potser son muis.

Ja 'm comensava á impacientiar veyent que tenian trassas d'estarse d'aquell modo tota la nit. De cop reparo que 's giran l'un al altre, y sento que 'l de la esquerra diu:

—¡Quina calor fál! ¡fumemhí!

Y 's treu la petaca, fan un cigarret tots dos y com si 'l fum del tabaco 'ls hagués tret la son de las orellas, comensan á descapdellarse.

—¡Gracias á Déu!—deya jo entre mi;—veyám que durán de bó aquet parell de pelacanyas.

Com que jo m'estava tant quietó sense moure péu ni cama perque ells no reparessin en mi, no se que 's devian afigurar: al cap d'una estona sento que 'l un diu tot baix:—¡Ca, si dormi... No hi havia més; parlavan de mi. Per poch m'escapa 'l riure; pero vaig fé 'l cor fort decidit á no surtir de la méva acilitat inofensiva. Aixó 'ls devia animar á no recatarse tant en la conversa. Deyan aixis:

—També hi vindrá la Paya?—Totas, todas; ja 't dich jo que armarem xibarrí: com qu'ell no 's pensava que 'n surtis tant bè, vol celebrarlo del modo que 's pertoca.—¿Es dir que 'l altre ja es mori?—Ya fer l'ánech lo mateix dia qu'ell surtia de la *cangri*.—¡Quina sort de xicot! Bah, bah! val més aixis, viva la gresca! ¡Ah, que riurem! y també hi vindrá la Paya?—Si, home, si, ja 't ho he dit; pensas molt ab la Paya.—Si que hi penso; ¿sabs ab qui pensava ara també? Ab la méva dona; ara deu estar hén adormideta al llit, si molt convé 'm somia. ¡Pobra xicot! Tot s'ho mama; l'hi he dit que anava á vetllar un parent malalt; ¿creurias que casi me 'n dono pena d'enganyarla d'aquét modo?—¿Qu'ets boig?—Es veritat, no hi pensém: me sembla que ja son las nou y 'ns van dir que fossim hén puntuals.

Altres cop me vaig veure sol; pero va durar poch. Jo no sé que tenen d'atractiu aquells pedrisos; semblan las oficinas del govern: encara no hi há un puesto vacant desseguit surten cinquanta mil atrafagats que 'l pretenen. Aquesta vegada no eran més que dos: un moceton d'uns vint y cinch anys y una xicota molt ben arregladeta que mirada d'esquena feya bastanta patxoca.

—¿Que t'has esperat molt? va dir ell quan van estar assentats.—No—respongué la *dama*;—quan t'hi vist havia donat duas ó tres voltas.—Vas molt maca.—Per tu tot está ben empleat.—¡Bravo, aixis m'agrada! ¿tota la nit tens libre?—Si, ¿que t'sembla poch?—Si y no. Me sembla poch, perque al costat teu las horas passan molt depressa, y 'm sembla prou y hasta massa, perque temo que 'l teu marit....—¡Ca, no hi pensis! Aquesta nit ha d'anar á vetllar un parent que te á la Barceloneta. ¡Oy, ara que hi penso! Quan t'estava esperant l'hi vist ab un altre tanasi com ell assentat á n'aquest mateix pedris.—¿Com? ¿á n'aquest mateix?—¡Encara no fa cinch minuts!

Y ab una rialla més dolça que una nit de bodas va coronar la tendre esposa sa afirmació.

Al arribar aquí jo ja no podia més: l'ànima 'm va caure als peus y, la veritat, me van venir ganas de riure 'm del mon, de la Plassa Real, de la gent y de mi mateix.

M'also del puesto, donant de rellisquentas un vistasso á la fulana, que 'm va semblar bastant passadoret y trencó pe 'l carrer del Vidre, reventantme de riure y pensant en las excel·lencias del sigle del vapor, la electricitat y 'ls assientos de pedra.

Desde aquell vespre los pedrisos de la Plassa Real son la méva diversió preferida. Alló es una llanterna mágica á través de la qual en poca estona passo revista al mon enter. ¡Ah! Si 'ls que volen reformar las costums socials se 'n hi anessin á seure un hora cada vespre tots tres mesos d'istiu, de segur que 'ls caurian las alas del cor y 's convencerian ben aviat de que á la societat hi ha més fanch que al carrer de sota muralla 'ls dias que plou.

Ara ja 'u saben; l'istiu s'acosta: si volen divertirse, s'hi deixan caure tot xano xano y si al cap de mitja hora no 'ls ha fugit tot lo mal humor, ja 'ls dich jo que'l tenen ben arripat. Podrá succehir (á mi m'agrada) plantar las forcas per endavant, que al pedris ahont s'assentin hi vinguin quatre jayets que 's quedin adornits y 'ls deixin á vostés ab un pam de nas y ab un altre pam d'aurellas; per xó no 's desanimin, pensin que s'han errat de pis y l'endemá hi tornan.

C. GUMA.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

¡Menacia i macaroni! ¡Dio! In questo numero voleva far debutare escribendo la Rivista al Signor Cabrisas, pianista del Café del Cometa, contemporaneo del celebri Olavos e Antoneti Gagnote, ma mi so trovato con che solo s'avevano fatto á la settimana tres *reprises* nel Liceo, e che non c'era res di nuovo. E naturale, ancora che lui c'era compromesso, quando ha saputo che tutto era roba vecchia no y ha voluto sapere niente. En fine, avete un po di pacienza, la settimana entrante la fara.

Veramente perciò lui aveva una mica di ragione. L'èxito della *Traviata* che á stato la prima ópera che si diede non ofriva gaire attrattivi per farsi conoscere per prima volta come critico. La Sig. Fossa che estaba incaricata della parte di Violeta m'á fatto l'istesso effetto di una *Poupée* di casa Cabotti, Canali e Rovigliatti. Dopo essere vestite ni piu ni menos che une di quella nina che portano i Re a i ragazzi, ha cantato i suasieppi un passarello engabiato. Per opere d'agilitá ja se ne po tornare al leto che non li stan mica bene.

Naudin e Moriame erano ja conosciuti cosi mi estalviero di parlarvene. Vi asicuro che si non avesse stato per la quadriglia di torieri suati e per la orchestra, l'opera avrebbe fatto poca sortetta.

La seconda *reprisa* ha estatto la *Aida* col tenore Sani. Il papiere di *Radames* ha trovato in quel artista un cridaire di cal ampio. Così capirette bene che entusiasmo al público finé á farlo sortire delle sue casiglie. Quasi si puo assicurare che doppo ogni atto lui fa pane e begutta, altramenti non avrebbe forza per poter etjagare quelli pignoli.

Il resto come sempre.

La terza ópera ripetuta con dei nuovi artisti ha statto *L'Ebreo*.

La Signora Pozzoni ha representato la *Rachelle*. Mai l'habria detto, perche yo la credeba mezzo-soprano (fino adesso non aveva cantato altre eparte) ma pero forsa avro sbagliato; encara, che il moscardone, quel giornalista teatrale che rasomiglia la sombra de Nino, e che va sempre dietro gli artisti (per ciuparli dei calieri) mi á assicuratto che veramente non arrivaba che al *si bemole*, e stragassando molto, al id naturale, e di piu che l'aria é il duetto avevano dovuto essere sbasati mezzo tono. A me molte volte m'á fatto l'effetto come si cantasi di desde il pozzo, tanti fondi si sentibano

certi suoni. E encora válgali quella cara... cara... cara Ricci che in alcuni pezzi acuti *Rachelle* apuntaba e quella cara... cara... cara, tiraba. Per ciò il público, sempre galante con la dame, a aplaudito alcuna volta. Nostro caro Espartero, con i suoi glopegi e gárguere a engrescato molte volte davvero á la concorrenza. Naudin é un artista che ne sa di ogni mano e in questa ópera dimostra quanto tiene il de dietro pelatto d'andare per le aule. Nel duetto colla Pozzoni e nel terzetto ha lasciato stupefauti á tutti, anche al Signor Marchese degli occhi di pogli che era in platea con gli amici Nubiolini é Moscardoni e che aplaudivano insieme pui che colomisti. Non parlo dell'aria perche quel pezzo li e per lui si stesso che per il valente D. Baldomero il trionfo di Morella. Cinque volti ha statto cridato alla rivalta al finirla.

Brogni estaba incaricato al Sig. Maini. Forse mi pare che questa volta li avrá costato la torta un pane. la ¡eh! la voce non é mica aproposito é cosi anche lui debe sbasare il duetto, e poi canta di una maniera! Non so, apre la boca come si li strasen la barra di sotta con un filo ¡Cuanto m'á fatto pensare a quelle mandibule che metano in un cuadro dentristi sulla portal E, naturale cantando cosi faglia tutti gli andanti ligati come si fasseno carne per farni butifarri. Quello che ha fatto che fosse apena apena suportatto. Anche a contributo abastanza al poco essito, é suoi gesti, che sempre fano recordare la inicua stirpe dil Marcello degli Ugonotti. Quasi, quasi mi atrevido á dirvi che ieri il Sig. Maini, ha trencatto per il público il piatto bello. Mi rincresse perche é un artista che mi é molto simpatico. Quella cara... cara... cara Ricci, nella, parte di principessa Eudossia, á statto á la medesima altura di sempre, le stesso che il bravo Can-toni Tutti due mi ricordano i novilli embolati che torejano Lumineres é il Papeliéri ¡¡¡Qui Nubiolini!!! Ecco un affare per il Buen Retiro.

Y dignitari de la corte imperiale, i principi, Duchi, Electori, Cardinali, gentili-huomini, Dame, ufficiali, soldati, cagnerieri, cittadini onratti, Donne dil popolo, familiaria de la Roschiglia, Congreganti, Trovatori sense guitarri, Ysraeliti, Ballerini, etc., etc., etc., sembravano che avesseno andato á vestirse nella fira di Belcaire cerca dil carille di Zaragoza ¡Dio! che tro-natti andavano tutti. E come si questo non fosse abastanza, il direttore de scene é cosi trempatto che lascia pettinare, afeitare, é calzare á tutti al suo gusto, in modo che presentano un bel corpo di vista. Pare un mostruario di perrucheria é di calzoalio.

Questa volta anche i cavalli si sono permeso certe libertá che... non so perche non gli anno messo una bossetta.

La orchestra diretta dil Goula ha statto qui ha meritatto di piu gli aplausi. Si non avesseno sonato cosi bona, é possibile che tutta fosse andato á can Pistras, ma la musicina ha salvatto tutto. Dopo l'atto primo ha stato cridato il Mtro. del proscenio. ¿Non vi aveha detto lo che col tempo é la paglia le nespre maturabano?

PEPINO.

LOS COLORS DEL AMOR.

Ab l'ajuda de la ciencia, ab constancia y ab paciencia, sobres-lo amor, he trobat qu' es de colors variat y ho confirma la esperiencia N'hi ha de tots los colors com lo mats de las flors; si no estigués de desgracia jo vos mostraria amors grochs, vermells... com *verbi-gratia*: Un jove ignorant y franch, net de cor, pro comensa ara á rebullirli la sanch, á n'aquest, l'amor encara se li conserva tot blanc. Mira aquell jove com gosa pensant qu' ab sa prenda hermosa se unirà, será felis, fent del mon un paradís... Amors de color de rosa. «En mon pit hi tinch un foch! —Dochs t'hi tiras aigua fresca. —Sens tu no veig ditxa en lloch... —Vamos home, no m'engresca. Ja tenim un amor groch. No 'm delxis may, vida mia sens ton cel me moriria aquell jt' estimol tan suau vull sentir de nit y dia, es tan pur... Aquest es blau. A un vell t'hi agradan las fillas d'Eva, y 's tenyeix las patillas, sens poguer dá un pas de vell vá al detrás de las faldillas. Perque té un amor vermell. Dihuen qu' aquella casada t'ha concedit... es ben cert. —Si amich, per fi tinch lograda y ma ditxa está colmada. ¡Carám quin amor més vert. M'has deixat, de dol m'omplenas y de celos estich boig. pro jo esborraré mas penas ab la sanch qu' hi ha en las venas.

(A lo Echegaray, tot roig.)
Perque, Déu, mon amor tendra
s'ha de convertir en cendra
ennegrint aixís mon cor?
Cap camí me resta empendra,
negrura entorn, tot foscor!

Com que l'amor sempre 's pinta
no 's pot dá idea suscinta
dels seus colors variats;
fins n'hi han á mitja tinta,
clars obscurs y barrejats.
Jo 'n sè de tots los colors
com lo matís de las flors
y fresch ó humit sempre está:
per xó no parlo de amors,
perque 'm podria tacar,

ESQUELLOTS.

Diumenje, toros.

Aquest any venen primerenchs, y diuen que n'hi
haurá pochs, quatre corridas no més; pero quatre cor-
ridas de ca 'l Ample.

De primé antuvi l'empresari 'ns dona toros anda-
lusses, lo qual vol dir toros de garbo, y espasas tant
finas com en Lagartijo, en Chicorro y en Cara-ancha.
Hi anirém, y lo qu' es més y escriurém á la catalana
la primera revista de toros.

Mirant la *Gala Placidia* de 'n Guimerá:
Per si no l'han vista 'ls diré que 'l rey Ataulfo es
un calssassas.

Mogut per aquest mateix sentiment, vá dir un con-
current:
—Y á un home aixís van dedicarli un carrer á Bar-
celona!

Algú suposa que en aquestas eleccions de concejals,
no anirán á votar ni 'ls escombraires.
Es molt probable.

Are lo més natural seria que hi anessin aquellas má-
quinas d' escombrar que alguns cops se passejan per
la Rambla.

S'ha posat la primera pedra en l'edifici del nou Se-
minari.

Un detall: dintre de la primera pedra, van tancar-
hi exemplars de la *Revista popular, Correo catalan y*
Diario de Barcelona.

Está molt bè. Están tant endarrerits aquests diaris
ultramontans, que ab ells s'ha de practicar aquella
obra de misericordia:

Donar sepultura als morts.

A Sant Andréu un feligrés vá empassarse una unsa.
Los avestrussos de 'n Bidel feyan lo mateix sempre
que 'ls allargavan una moneda.
D'avestrús se n'ha de venir de mena.

Are 'ls periodichs publican un anunci de un sabater,
encabessat ab las següents paraulas escritas ab lletres
grossas:

A LA NACION.

¿A la Nacion y qüestió de sabatas?
Aixó déu ser que la nostra nació vá descalsa.

Hém vist una cédula electoral, estesa en nom de una
persona que vá mori allá per l'any 1840.

Ab un difunt aixís, jo 'l faria president de la mesa
d'edat.

La escena passa á Gracia: poca gent
l'amo, la sèva dona, un dependent.
La senyora trenta anys molt ben portats,
lo dependent dinou... ¡que apariats!
O bè ella 's mirá á n'ell ó bè ell á n'ella,
no se sab qui primé ovirá la estrella:
lo que si 's pot dir clar que certa nit
van deixar sens un cénin al marit,
fugint enamorats á la marina
ahont vá detenirlos en Molina.
¡Quina historia de amor entre ell y ellal...
En Gracia comensá; fini sens ella.

Un suelto de un periodich de Paris:

«Lo cotxero número 344, trobantse algun tant borra-
xo, vá aplastar ahir en lo Boulevard dels Caputxins á
un vellet, que havia cridat que no podia anar més
depressa de lo que anava.

«Apenas arribat l'accident, lo cotxero vá corre
cap á la sèva victima que llensava crits desgarradors,
vá recullir lo seu porta-monedas que havia caygut per
allí terra, y vá durlo sense que hi faltés un céntim á ca-
sa 'l comisari del districte.»

¡Quina honradés!

Un viatjer que ha passat molts anys á la India 'ns ha
proporcionat una copia del següent passatge de las lleys
de Manú:

«Per una dona no hi ha cap més Déu sobre la terra
que 'l seu marit.

»Si 'l seu espós riu, ella riurá; plorará si 'l seu es-
pós plora.

»Si la renya l'hi donará las gracias pèls seus bons
concells.

»Si l'hi pega rebrá la correcció ab paciència, l'hi
agafará las mans, las hi besará, y l'hi demanará
perdó.»

¡Y encara dirán que 'ls indios son uns salvatjes!

Hem rebut lo llibre titolat *Cants de la primavera* ab
que 'ls poetas catalans obsequiaren á las senyoras que
assistiren á la vetllada literaria donada en lo saló de
Cent l'endemá dels Jochs Florals.

Com á mostra de la bondat de las poesias que conté,
aquí vá la següent:

LA TREPITJADORA.

TREPITJADORA vas ser del pare
per la cullita del any passat:
la brèma aquella qui sap hont para;
més á tú, Rosa, te veig encara
salta que salta sobre 'l reixat.

La portadora de malvasia,
la rastellada de macabeus
sols de passarhi tota 's fonia;
y tú 'm miravas y jo 'm dalia
de no trobarme sota tos peus.

Que al cor m'entravas penjant la trena,
fresca de llavis, l'ull esqueixat,
mitj encuberta de pits y esquena,
roja de brassos, alta y morena
com nostra verge de Montserrat.

Per so quan miro tanta sepada
que ja rosseja sense cap dany;
y diu lo pare, ma ben aymada,
«Si 'l vent no 'ns porta la pedregada
may cap cullita com la d'enguany!»

Jo, recordantme de ta hermosura
que tot m'omplia de grat plaher,
dich á la vinya que ja madura:
¡May en la terra per ma ventura,
com la cullita del any darrer!

ANGEL GUIMERÁ

CANTARS.

Quan te ve veig me clavo á riure
Dius que ta mare era poetissa?
Ho dich per que al ferte á tu
se creuria fè un epigrama.

M.

L'amor sempre entra pèls ulls
per la frontera entra 'l frau,
per la boca la triquina
y la ditxa per cap part.

M.

QÜENTOS.

Un prés, veyentse condemnat á presó reclamava al
jutje y l'hi deya:

—Deixème torná á casa, siquiera per respectar la
mèva conciencia. Jo sempre hi sigut enemich dels que
menjan del pressupuesto. No vull que 'l govern me
fassa la vida.

Una nena al seu promés, en visperas del casament:
—Escolta Enrich, ja tens verdaderas ganas de ca-
sarte?

—¿Si tinch ganas de casarme preguntas? No una ve-
gada, dugas.

Un pobre que demanava caritat, per eternir al pú-
blich, deya:

—Tinguéu compasió de mi: Soch orfe de naixensa.

Un vell tot arrugat, de cara apergaminada, ulls es-
tantissos y cabell blanch estava arreconat á la porta de
una casa, plorant com una Magdalena.

—¿Que teniu bon home? vá preguntarli una persona
compassiva

—¡Ayl... Lo méu pare m'ha pegat.

—¿Com? ¿Vos teniu pare? ¿Y perqué 'us ha pegat?

—Perque hi anat á buscar una medicina pèl avi qu'
está malalt y hi trencat la ampolla.

Una senyora es molt amant de las joyas, com casi
totas las senyoras, y té una dentadura preciosa.

—¡Quinas dents! exclamava un amich del marit de
aquesta senyora. Alló no son dents, son perlas.

—Fesme un favor: no 'u digas may al davant d'ella.

—¿Per qué?

—Perque seria capas de fèrselas montar y ferse'n un
collaret.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

¡Tres dos; tres quarta; total!
Crida en Pep entussiasmat
perque creu que n'ha trobat
tres hu. joya de coral
Acudeixen totas tres
á veure lo que 'n Pep vol
y veuen, aixó 'ls hi dol,
que la joya no val res.

BRUGEDOT.

II.

Segons hu tres D. Pascual
avuy lo hu dos de Fransa,
perduda ja la confiansa
vol que hi hagi una total
per sa muller Esperansa.

PAU SALA.

MUDANSA.

A fé os juro que no es tot
lo tot, y prompte veurem
com portant al tot lo fals
s'en vá á fora molta gent.

ADVOCAT.

ENDEVINALLA.

Soch una lletra que embruta,
tinch pell sense tenir carn;
y sempre 'm portan á sobre
los homes, las donas may.

X.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Una capital.
4.	2.	6.	5.	3.	7.	.	Poble de Catalunya.
3.	2.	6.	7.	4.	.	.	Lo que hi ha en los llibres.
4.	5.	3.	2.	.	.	.	Lo que hi ha en las iglesias.
6.	2.	1.	.	.	.	.	Un efecte de la electricitat.
1.	2.	.	.	.	.	.	Una part de l'home.
5.	.	.	.	.	.	.	Una lletra.

XANA.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

Suplir ab números los punts, que sumats horisontal,
vertical y diagonalment donguin lo número 49.

BRUGURIN.

TRENCA-CAPS COMPOST.

Isobat, Liria, Atlas, Bisbal.

Posar aquets noms en columna de modo que las prime-
ras lletras donguin un nom de poble de la provincia de
Lleyda y las últimas lletras un altre de la Provincia de Gi-
rona.

PAU XOLA.

GEROGLIFICH.

T.	A.	N.
::	I.	Aura
Doloro	Socos	
Ya	U.	R.
AK	Pell.	
A.	N.	S.

TURRONETS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L'ULTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª—*Colomar.*
- IDEM 2.ª—*Apeles.*
- SINONIMIA.—*Sala.*
- ENDEVINALLA.—*Palma.*
- COMBINACIÓ NUMÉRICA.—2 7 6
9 5 1
4 3 8
- TRENCA-CLOSAS—*Hospitalet.*
- QUADRT DE PARAULAS.—*Cara*
Alum
Rubi
Amich
- GEROGLIFICH.—*Qui fa un coba fa un sistell.*

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, fill, Arch del Teatro, 21 y 23.

QUITXALLADA.

—¿Estás enamorat?
 —Com una criatura.
 —¿Y tú has llegit Voltaire?... No 't comprench.

—Aquell manso vol ferme *jaque* à la reyna... ; Mentres no li dongui un mate!...

—¿Que 't diria ton pare si t' atrapés fent campana?
 —Comensaria per tractarme de *vosté*.

—¡Pobres dones!.. ¡No poden dir net y clar: t' estimol!